

Kuopio 2030 -strategian toteutuminen v. 2022-2024

STRATEGIAN PÄÄMITTARIT

Sairastavuusindeksi, ikävakioitu

tavoite 100 (2030)

116,9 (2022)

lähtötaso 116,9 (2019)

TEA-viisari, kaikki sektorit

tavoite >80 pistettä (2030)

78 (2024)

lähtötaso 73 pistettä (2019)

HYTE-kerroin

tavoite >70 (2030)

69 (2024)

lähtötaso 68 (2020)

Väestökehitys

tavoite: Kuopion suhteellinen väestönkasvu +1 %
per vuosi ja toiminnallisella kaupunkiseudulla
asuu 200 000 asukasta v. 2040

+1,3 %, 173 174 hlöä (2024)

lähtötaso 0,5%, 168 836 (2019)

Työpaikkamäärä

tavoite 59 000 (2030)

55 391 (2023)

lähtötaso 53 394 (2019)

Kasvihuonekaasupäästöt/asukas, ilman teollisuutta

tavoite -80 % / 1,6 t (2030)

-60 %, 3,1 t (2024 ennakkotieto)

lähtötaso 8 t CO2-ekv/as. (2007)

Nuorten huolta herättävä toiminta

tavoite 5,0 % (2030)

6,6 % (2023)

lähtötaso 8,8 % (2019)

Mielenterveysindeksi, ikävakioitu

tavoite 100 (2030)

toteuma 145,7 (2022)

lähtötaso 141,4 (2019)

Talouden kehitys

tavoite: ylijäämäinen talouden
tulos vuodesta 2023 eteenpäin

alijäämäinen (2024)

lähtötaso ylijäämäinen (2019)

Työnantajan suosittelutahto

tavoite 85 % (2030)

79,2 %* (2024)

lähtötaso 69,4 % (2021)

*) Mittaustapa muuttunut. V. 2022 otettu käyttöön
lähtöhaastattelu.

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

EDENNYT SUUNNITELLUSTI TAI VALMIS	
Kriittinen menestystekijä	Keskeiset toteutetut toimenpiteet 2022–2024 (2025)
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	- Kymmenestä suurimmasta kaupungista turvallisimpana T-Median vuoden 2025 Vetovoima- ja pitovoimatutkimuksessa koetaan Kuopio, joka sai turvallisuudesta ja viihtyisyydestä arvosanan 4,10 asteikolla 1–5. - Esteettömyys on huomioitu suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa. - Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja sekä liikunta- ja virkistyspaikkoja on rakennettu ja luonnon saavutettavuutta on edistetty, mm. Sammakkolammen puisto ja elämyslaituri, Neulamäen Taimistopuisto, Väinölänniemen ulkokuntosali, Mölymäen urheilukenttä, Nilsin Ranta-puisto sekä Puijon laen esteetön reitti ja tornin piha-alue. Retkeilyä ja matkailua palvelevia reittejä ja rakenteita on rakennettu lisäksi mm. Etelä-Kallaveden saaristoon, Pöyhön saareen, Vanhan Varikon alueelle, Iso-Valkeiselle, Savolanniemeen, Puijolle ja Tahkolle. - Entinen Alavan palvelutalo uudistettiin yhteisöllisyyttä palvelevaksi Alava-taloksi. - Asukkaiden osallistamista on tehty laajasti läpi koko organisaation niin palvelujen kehittämisessä kuin ohjelmien ja suunnitelmien valmistelussa. - Viestintää on tehostettu: mm. uudistettu Kuopio.fi- verkkosivut ja parannettu erityisesti tiedon saavutettavuutta (mm. selkokieli, fyysiset rajoitteet) asukkaiden näkökulmasta. Uudistettu Kuha-intranet. Lisätty monikanavaista ja vuorovaikutteista viestintää. - Kuopion palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on valmis (Kh 28.11.2022, § 333).
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	- Toteutettu Hyvällä mielellä Pohjois-Savo ja Työ ja mielen hyvinvointi - Mieliteko 2.0 -hankkeita. - Järjestetty laajasti eri ikäryhmille erityyppisiä hyvinvointia ja fyysistä aktiivisuutta tukevia sekä yhteisöllisyyttä edistäviä tapahtumia. - Nuorten ja aikuisten alkoholin käyttö on tilastojen mukaan laskussa.
1.3. Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo	- Työllisyyden kuntakokeilu toteutettiin v. 2021–2024. - Kuopion työllisyysalueen toiminta käynnistyi 1.1.2025 alkaen. Kuopion kaupunki toimii työllisyyspalveluiden järjestämisen vastuukuntana 11 kunnalle.
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	- Lumit -lukio otettiin käyttöön elokuussa 2022. - Syväniemen koulu ja päiväkotitoiminta otettiin käyttöön alkuvuodesta 2023. - Riistavedelle valmistui v. 2023 lähipalvelukeskus, johon sijoittuvat koulu, omatoimikirjasto, kansalaisopisto ja nuorisotila. - Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma valmistui 2022 ja kehittämistoimenpiteiden toteutus aloitettiin. - Kuopion lukiotoimen toimenpidesuunnitelma 2024–2035 on valmis. - Edistetty Kuopion Unicefin lapsiystävällinen kunta -mallia. - Lakimuutos lapsen oikeudesta tarvitsemaansa tukeen lisäsi avustajien määrä varhaiskasvatuksessa. - Koulunkäynninohjaajien määrää lisättiin perusopetuksessa. - Toteutettu itse ja osallistuttu useisiin kasvatusta ja opetusta tukeviin hankkeisiin.
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	- Kuopion uudistettu museo ja perusnäyttelykokonaisuus avattiin 2022. - Kulttuuritilojen (Kaupunginteatteri, Musiikkikeskus, museot, kirjastot yht.) kävijämäärä on kasvussa. - Kansalaisopiston opiskelijamäärä on kasvussa. - Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat ovat kasvussa. - Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukeva, Kuopion Seinä -tapahtumakalenteri uudistettiin.

EDENNYT HITAASTI TAI OSITTAIN	
Kriittinen menestystekijä	Keskeiset toteutetut toimenpiteet 2022–2024 (2025)
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	· Asunnottomien yksin asuvien määrä on lievässä kasvussa (1,2 %/ 100 asukasta v. 2024 ja 1,0 % v. 2020).
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	· Nuorten ahdistuneisuus- ja mielenterveysoireilu sekä mielenterveyspalvelujen kysyntä ovat lisääntyneet. · Itsensä yksinäiseksi tuntevien lasten, nuorten ja aikuisten osuus on kasvussa.
1.3. Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo	· Pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyys sekä työttömyysasteen kehitys toteutuivat aluksi hyvin, mutta kääntyivät laskuun v. 2023 alkaen. · Työttömien työkyvyn kartoittaminen ja edistäminen eivät ole edenneet suunnitellusti hyvinvointialueella olevien merkittävien resurssivajeiden takia.
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	· Koulupalveluverkkoselvityksen toteutus viivästy.
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	· Asukastoimintaan osallistuneiden määrä on vähentynyt v. 2020 lähtien.

MITTARIT: HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Mittari	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus (%), 20-64-vuotiaat	..	..	..	..	..	87,1	..	..	85,4	..
Asunnottomat yksin asuvat / 1 000 asukasta	0,9	0,9	1,1	1,0	1,0	1,2	1,0	1,0	1,1	1,2
Asukkaiden vaikuttaminen itseään koskeviin asioihin (asteikko 0 – 10)	..	..	..	..	..	4,94	..	..	..	..
Häiriöindeksi	..	..	..	55,4	258,4	164,6	119,4	85,2	153,2	94,8
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä	428,3	473,8	489,4	394,1	447,8	465,8	391,5	344,4	344,2	..
Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta	..	..	6,62	6,65	7,44	7,87	8,13	8,30	8,14	..
Asukastoimintaan osallistuneiden määrä (hlöä)	70 218	69 991	79 888	79 718	102 012	53 300	48 527	50 832	45 432	42 405
Nuorisotilojen käyntikerrat (kpl)	..	..	..	..	214 458	141 482	166 899	175 521	187 323	136 736
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista	..	..	45,1	..	40,3	..	48,4	..	48,2	..
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista	..	..	19,6	..	21,8	..	25,6	..	26,7	..
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	..	..	14,8	..	20,9	..	15,8	..	16,7	..
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	..	..	11,3	..	14,9	..	23,6	..	20,5	..
Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus, %	..	..	..	..	..	..	56,8	..	55,1	..
Kotona asuvat 75-vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä	93,1	93,9	92,7	92,9	92,4	92,1	92,3	92,9	93,4	..
Hyväksyy ikäisillään humalahakuisen juomisen / marihuanan käytön, % 8. ja 9. luokan oppilaista	..	..	22 / 10	..	27 / 14	..	26 / 13	..	..	..
Hyväksyy ikäisillään humalahakuisen juomisen / marihuanan käytön, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	..	..	40 / 12	..	49 / 17	..	49 / 21	..	..	..

Mittari	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hyväksyy ikäisillään humalahakuisen juomisen / marihuanan käytön, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	..	..	52 / 12	..	50/ 19	..	53 / 20	..	..	..
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista	..	..	8,4	..	9,7	..	9,7	..	6,4	..
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	..	..	11,9	..	18,0	..	17,6	..	13,1	..
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	..	..	28,5	..	25,7	..	26,5	..	25,3	..
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%)	34,9	..	..	..	..	33,3	..	..	32,3	..
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista	..	..	29,1	..	..	..	25,0	..	23,1	..
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	..	..	28,1	..	..	..	28,7	..	28,1	..
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	..	..	35,4	..	..	..	26,0	..	25,7	..
Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo)	..	..	..	..	..	24,1	..	..	23,7	..
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista	..	..	2,2	..	3,1	..	3,7	..	4,9	..
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista	..	..	10,0	..	12,0	..	16,6	..	13,6	..
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	..	..	10,4	..	13,0	..	14,7	..	14,9	..
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	..	..	9,6	..	9,0	..	15,8	..	18,7	..
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 20-64-vuotiaat	10,9	..	..	..	..	11,7	..	..	12,5	..
Työttömyysaste, keskimäärin vuoden aikana (%)	14,5	13,7	11,9	10,5	9,9	13,0	11,2	9,8	10,2	11,1
Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä (%), keskimäärin vuoden aikana	27,5	33,0	35,7	33,3	32,9	24,9	40,9	44,4	37,5	35,5
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta	18,6	17,5	15,4	13,2	12,5	15,9	13,9	12,2	11,6	13,3
Työttömien määrä 31.12. (hlöä)	8 219	7 741	6 638	5 941	6 149	7 517	6 145	6 037	6 916	7 426
Pitkäaikaistyöttömien määrä 31.12. (hlöä)	2 809	2 567	2 219	1 793	1 866	2 378	2 693	2 285	2 234	2 660
Nuorisotyöttömien määrä 31.12. (hlöä)	1 397	1 287	1 014	968	907	980	862	811	870	1 032
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	9,4	9,1	8,7	8,5	8,4	8,2	7,9	7,7	7,5	7,3
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	5,5	5,5	5,1	5,1	5,4	5,5	5,8	6,2	5,8	..
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori	..	..	..	49	..	43	46	59	57	48
Perusopetus: käyttömenot eur/oppilas	..	..	9 150	9 293	9 700	9 729	9 954	10 122	11 185	..
Perusopetus: Yleisopetuksen tunnit/ oppilas	..	..	1,77	1,69	1,74	1,73	1,65	1,70	1,64	..
Perusopetus: Opetusryhmän keskip koko 1-6 lk.	..	..	17,6	17,3	17,1	17,2	17,1	17,2	17,5	..
Perusopetus: Opetusryhmän keskip koko 7-9 lk.	..	..	19,1	19,8	19,7	19,1	18,9	18,8	18,8	..

Mittari	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kulttuuritilojen (Kaupunginteatteri, Musiikkikeskus, museot, kirjastot yht.) kävijämäärä (milj.)	1,8138	2,1313	1,9901	2,1116	2,2626	1,9008	2,2021	2,6210	2,8202	3,3282
Kansalaisopiston opiskelijamäärä / opetustunnit	24643/ 45586	25263/ 45469	24335/ 45306	24288/ 44216	23557/ 44402	20461/ 40314	19625/ 43692	21053/ 43588	22348/ 43510	22999/ 43173
Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat (milj.)	1,4138	1,2654	1,3139	1,2801	1,4048	0,9828	1,2137	1,4407	1,5829	1,8392

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

EDENNYT SUUNNITELUSTI TAI VALMIS	
Kriittinen menestystekijä	Keskeiset toteutetut toimenpiteet 2022–2024 (2025)
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	- Elinvoimainen ja kasvava Kuopio -toimenpideohjelma on valmis. - Osaavan työvoiman saatavuutta alueella on edistetty mm. toteuttamalla Pohjois-Savon osaajavetovoimamalli - yhteistyöllä vaikuttavuutta – hanketta (ESR+) ja International House Kuopion toimintaa. Lisäksi osallistuttu Talent Hub Eastern Finland -hankkeeseen (ESR+), jolla pyritään edistämään osaavan työvoiman saatavuutta kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden veto- ja pitovoimaa kehittämällä. - Yritystonttikysyntä on pysynyt hyvänä. - Yrityspalveluja on tuotettu ja kehitetty yhdessä Business Centerin ja Uusyrityskeskuksen kanssa. - Toteutettu kaksi kertaa Draft- yrittäjyysohjelma, joka kautta kuopiolaiset yritykset ovat saaneet rahoitusta innovatiivisen liikeidean testaamiseen. - Otettu käyttöön uusi startup-yritysten ja investorien verkostoitumisalusta - Dealroom.
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	- Asunto- ja kunnallisteknistä rakentamista on tehty mm. Mölymäellä, Savilahdessa, Kivilammen alueella sekä Hiltulanlahdessa. - Vanuvuoren tarkistettu osayleiskaavaehdotus hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 25.3.2024, §16. - Kuopion ja Siilinjärven eteläosan muodostaman ydinkaupunkialueen maankäyttöä ja liikennettä 2040-luvulle asti tarkasteleva Kaupunkirakennesuunnitelma 2040 hyväksyttiin (kv 28.10.2024, § 75). - Kuopion keskusta-alueen kehittämistä on edistetty mm. käynnistämällä kaupan selvitys sekä torin ja Puijonkadun suunnitteluohjeet -työ. Lisäksi on käyty neuvotteluja täydennysrakentamisen sopimuksista. - Kuopion keskeiselle kaupunkialueelle, runkolinja 4:n vaikutusalueelle on käynnistetty kaupunkikehittämisen hanke, Projekti 4. Kehittämisohjelman laatiminen on käynnissä. - Maaseutukaavoittaja on rekrytoitu tehostamaan maaseutualueiden kaavatyötä. - Vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoitusten pysyväksi muuttamista ohjaava kriteeristö on hyväksytty (kh 9.9.2024, § 245).
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	- Savilahdessa asuinrakentaminen on käynnistynyt Vanhan Varikon alueella. Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskus Luola, FinVectorin tuotantolaitos, pääpelastusasema ja Lainesairaala ovat valmistuneet. - Savilahdentien pohjoisosan saneeraus välillä Neulaniementie – Niiralankatu, Iloharjankatu ja uuden moottoritierampin rakentaminen valmistuivat keväällä 2023.

Kriittinen menestystekijä	Keskeiset toteutetut toimenpiteet 2022–2024 (2025)
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	• Oppilaitosten vetovoima on kasvussa muilla kouluasteilla, paitsi yliopistokoulutuksessa. • Alueelle jääneiden valmistuneiden osuus on kasvanut AMK-koulutuksessa 61,9 %:iin, mutta vähentynyt yliopistokoulutuksessa 31,1 %:iin. • DI-koulutus käynnistyi Itä-Suomen yliopistossa syksyllä 2023. 105 uudesta aloituspaikasta 35 sijoittui Kuopioon (teknillinen fysiikka). • Yksityinen koodikoulu sai rahoituksen (ESR) ja toiminta käynnistyi loppuvuodesta 2023. • Savon koulutuskuntayhtymä sai luvan käynnistää toisen asteen englanninkieliset koulutusohjelmat. Ensimmäiset tulivat hakuun alkuvuodesta 2024. • Savonia-amk sai OKM:n strategiarahoitusta 8 Meur ja lisäaloituspaikkoja sote-aloille v. 2024. • Pelastusopiston pelastajakoulutukselle myönnettiin lisärahoitusta v.2024. • Tiivistetty yhteistyötä mm. Itä-Suomen yliopiston ja Savonia-AMK:n kanssa erilaisten koulutuspolkujen kehittämiseksi, mm. varhaiskasvatuksen opettajat, kaavan laatija -täydennyskoulutus ja kestävät yhdyskunnat -opinto-ohjelma. • Kuopio solminut valtion kanssa innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen vuosille 2021–2027. Koordinoitu innovaatioekosysteimirahoitusta ja myönnetty rahoitusta mm. terveys- ja vesialan klustereiden kehittämiseen. • Uusi MAL-sopimus solmittiin valtion kanssa vuosille 2024–2035. Tiivistettiin yhteistyötä Jyväskylän ja Lahden kaupunkien kanssa kaupunkipoliittisissa asioissa. • Käynnistettiin Kuopioon perustettavan kokonaisturvallisuuden osaamiskeskuksen valmistelu Kuopion ja Savonia-amk:n hankkeina (EAKR). • Hallituksen puoliväliriihessä v. 2025 tehtiin päätös toksikologisen osaamiskeskuksen perustamisesta Kuopioon. • Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on päättänyt siirtää osan mikrobiologian laboratoriotoinnasta Helsingistä Kuopioon.
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	• Uusi maakunnallinen matkailunedistämisorganisaatio Pohjois-Savon Matkailu Oy perustettiin loppuvuodesta 2023. • Matkailuinvestointeja on valmistunut mm. Luoto Kuopion satamassa, Puijon tuolihissi ja maastopyöräreitit sekä Tahkon Panorama ja hotelli-investoinnit. Valmistetuilla ovat Tahkon keskustan, Tahko Bungalowsin ja Golden Resortin hankkeet. • Kehitetty Kuopiota tapahtumakaupunkina: valmisteltu ja toteutettu Kuopio 250 -juhlavuoden projektia, kaupunkitasoinen tapahtumatilojen myyntiprosessin selvitystyö on valmis, tapahtumamyynnin tehostamiseksi rekrytoitu tapahtumamyynti- ja tapahtumatuotantovastaavat hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle, tehostettu tilojen varauspalveluita sekä tuettu järjestökenttää mm. koulutuksin.
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	• Kaupungin uusittu brändi otettiin käyttöön loppuvuodesta 2022. • Edunvalvonnan tavoitteet ja toimintamalli hyväksyttiin (Kh 19.9.22, § 255). • Edunvalvonnan yhteistyötä tiivistetty mm. maakuntaliiton kanssa. • Uusi vaikuttamisviestinnän toimintamalli otettiin käyttöön ja avattiin Kuopio Highlights -sivusto (https://kuopiohighlights.fi). • Solmittu Itä-Suomen yliopiston sekä Joensuun kaupungin kanssa strateginen kumppanuussopimus v. 2025 yhteistyön syventämiseksi ja laajentamiseksi. • Saavutettavuutta on edistetty mm. perustamalla Itärata Oy-hankeyhtiö, VT5 Kuopio-Leppävirta välin perusparantaminen (180 Meur), Kuopion rata-pihahanke (48 Meur), Rissalan Karjalan lennoston ja Finavian investoinnit sekä VT9:n liittymäinvestoinnit. Lisäksi Finnairin lisälentovuoron toteuttaminen v. 2026 alkaen ja Savonradan perusparantamispäätös (n. 42 Meur).

EDENNYT HITAASTI TAI OSITTAIN	
Kriittinen menestystekijä	Keskeiset toteutetut toimenpiteet 2022-2024 (2025)
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	- Yritystonttitarjonta on ollut tarpeisiin nähden rajallinen. Sitä on pyritty edistämään mm. lisäämällä kaavoituksen ja maaomaisuuden resursseja sekä tekemällä seudullista elinkeinoyhteistyötä yritystonttien osalta. - Kuopion sijoitus Suomen Yrittäjien kuntabarometrissä on v. 2024 laskenut yhdeksänneksi suurten kaupunkien joukossa (sijoitus oli 2. vuonna 2022). 18-64-vuotiaiden työllisyysaste kääntyi laskuun v. 2023 (70,5 %).
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	- Asuntotuotannon määrä laski alle tavoitetasojen vuonna 2024. - Yleinen suhdannetilanne ja vähentynyt asunto- ja toimitilarakentaminen on hidastanut uusien hankkeiden käynnistymistä Savilahdessa.
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Matkailupanostuksista huolimatta yöpymiset kuopiolaisissa majoitusliikkeissä eivät ole nousseet koronaa edeltävien vuosien tasolle. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymismäärässä Kuopio on jäänyt selvästi jälkeen suurimmista matkailukaupungeista.

MITTARIT: KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Mittari	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liikevaihto, Kuopio (milj. eur)	5 074	5 322	5 517	5 795	6 196	6 064	6 511	7 284	7 169	1 651 ¹⁾
Vienti, Kuopion seutu (milj. eur)	613	591	553	679	757	673	1 023	1 286	973	..
Yrityskanta / 1000 as.	51,4	51,7	..	54,3	56,6	59,2	61,5	63,3	64,7	65,7 ²⁾
Uudet yritykset / 1000 as.	4,1	4,2	4,3	5,3	5,3	5,9	6,6	6,5	6,7	6,8
Elinkeinopolitiikan kokonaisarvosana, sijoitus yli 50 000 as. kunnat (Suomen Yrittäjät)	..	6.	..	2.	..	5.	..	2.	..	9.
Toimintaympäristön hyvyys yrityksille, sijoitus 20 suurimman kunnan joukossa (Elinkeinoelämän keskusliitto)	13.	..	14.	..	14.	..	14.	..	13.	..
Kuopion seudun pk-yritykset, joissa työvoiman saatavuus merkittävin työllistämisen este (%)	19	18	30	33	23	23	14	25	23	12
Työllisyysaste, 18-64-vuotiaat (%)	65,1	65,9	67,5	69,3	69,2	67,7	70,3	71,4	70,5	..
Avoimet työpaikat 31.12. (lkm)	714	656	1 164	1 362	1 667	1 378	2 306	1 437	1 292	403
Asuntorakentaminen (asuntoa), myönnetty / valmistuneet	909/ 933	1384/ 882	1481/ 1057	1247/ 1803	1431/ 950	1152/ 1329	1443/ 1208	1220/ 1428	667/ 1198	165/ 538
Ensisijaiset hakijat per aloituspaikka: ISY/ AMK-koulutus/ ammatillinen koulutus	3,22/ 2,33 / 1,08	3,28/ 2,62 / 1,03	3,10/ 2,61/ 1,07	3,07/ 2,57/ 1,06	3,19/ 2,43/ 1,10	3,30 2,12/ 1,08	3,06/ 2,14/ 1,17	2,65/ 2,36/ 1,09	2,91/ 2,19/ 1,13	2,88/ 3,15/ 1,12
Oppilaitoksista valmistuneista alueelle jääneet (%), ISY/AMK-koulutus	37,4/ 63,0	35,1/ 62,0	31,4/ 59,3	32,5/ 60,7	31,5/ 59,7	33,8/ 59,5	32,1/ 59,2	31,1/ 61,9	..	..
Tutkimus- ja kehitysrahoitus, Kuopion seutu, milj. eur	109,8	108,6	122,4	142,4	151,7	..	..	171,4	157,2	..
Tapahtuma-avustukset (Meur) / tapahtumakävijät (hlöä)	..	..	..	..	..	..	..	..	0,610 / 430928	0,7501/ 470993
Yöpymiset majoitusliikkeissä, kpl	527 824	551 306	542 103	533 836	544 424	408 589	493 965	535 189	524 304	515 846

¹⁾ Tilanne Q1/2024

²⁾ Tilanne Q4/2024

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

EDENNYT SUUNNITELLUSTI TAI VALMIS	
Kriittinen menestystekijä	Keskeiset toteutetut toimenpiteet 2022–2024 (2025)
3.1. Kiertotalous ja resurssivii- saus	- Kuopion toimitilahankkeiden puurakentamisen ohjelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 10.6.2024, § 184. - Uusi hirsinen Sinikellon päiväkoti valmistui Puijonlaaksoon ja Jynkän hirsinen päiväkoti on rakenteilla. Autismisäätiön hirsinen hoivakoti valmistui Särkiniemeen 2024. - Edistetty Hepomäen alueen kehittämistä tulevaisuuden kiertotalouden yritysten sijoittumispaikaksi. Aloitettu alueelle kiertotalouden toteutetta- vuusselvitys. Kiertotalousalueiden käyttöönottoja ja vihreän siirtymän hankkeiden investointeja on edistetty myös muilla yritysalueilla. - Hankintaohjelma vuosille 2023–2030 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.6.2023, § 51. Hankinta- ja pienhankintaohjeet on päivitetty. Ympäris- tökriteerit sisällytetty ohjelmaan. Ma. hankintapäällikkö on aloittanut 2024. Hankintatiimin toiminta on käynnistynyt v. 2025 alussa. - Hiilijalanjälki on selvitetty kaikissa kaupungin uudisrakennus- ja peruskorjauskohteissa.
3.2. Viisas liikkuminen ja kes- tävä yhdyskuntarakenne	- Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelma 2035 on hyväksytty (kh 22.4.2024, §127). - Joukkoliikenteessä uusien runkolinjojen infran kehittämisselvitys sekä liikennevaloetuksia koskeva selvitys ovat valmiit. - Savilahden robottibussikokeilu toteutettiin ajalla 4/2024–9/2024. - Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä on edistetty mm. uusimalla pysäkkien aikataulunäyttöjä ja lisäämällä lipputuotteiden monikäyttöisyyttä mm. kaupunginteatterin kanssa. - Joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat kasvaneet ja matkustajamäärä nousi yli 9,1 miljoonaan v. 2024. - Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita on edistetty. - Vilkku-fillareiden määrä kasvoi 400 pyörään ja pyöräasemien määrä 47:een vuonna 2024.
3.3. Luonnon monimuotoisuu- den edistäminen ja luontoka- don torjunta	- Kuopion luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2024–2030 on hyväksytty (kv 20.5.2024, §32). - Kartoitukset luonnoltaan arvokkaista metsäalueista ja puustoisista soista kaupungin maa-alueilla on toteutettu. - Elinympäristöjen ennallistamista on toteutettu HELMI-rahoituksen (YM) turvin. - Uusista mahdollisista luonnonsuojelualueista on käyty neuvotteluja ELY-keskuksen kanssa. - Siniviherverkkosuunnitelman laadinta on aloitettu. - Uusi ilmasto- ja resurssivii- sausohjelma, Viksu Kuopio -ohjelma, on hyväksytty (kv 10.6.2024, § 48). - Toteutettu Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon (SISU)-hanktta (EAKR) ja järjestetty ilmastoinfoja, koulutuksia ja kuntalai- sille suunnattuja kampanjoita. - Toimialakohtaisia ilmastosuunnitelmia on päivitetty ja kunnossapitopalveluille on laadittu hiilijalanjälkilaskelmat. - Kaavoituksessa on otettu pilotointikäyttöön ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen tarkistuslista. Keskeiset kaavat on tarkasteltu ilmas- tonäkökulmasta.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisin- sietokyky	- Servicalle asetettiin tavoitteita lähiruoan käytön ja ilmastotavoitteiden edistämiseksi sekä ruokahävikin vähentämiseksi. Syntyneen ruokahävikin määrää saatiin vähennettyä. - Energiansäästöohjelman tehostettuja toimenpiteitä on jatkettu ja niillä on onnistuttu tehostamaan energiankäyttöä kaupungin kiinteistöissä. - Uusiutuvan energian toteutusmahdollisuudet on selvitetty kaikissa uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa. - Asemakaavoissa on tuettu aurinkoenergian käyttöä. - Lämmöntuotantomahdollisuuksia pienydinvoimalla on tutkittu yhdessä Kuopion Energian kanssa. - Kolmen tuulivoimapuiston kaavoitus on käynnissä.

EDENNYT HITAASTI TAI OSITTAIN	
Kriittinen menestystekijä	Keskeiset toteutetut toimenpiteet
3.1. Kiertotalous ja resurssivii-saus	· Puukerrostalojen rakentaminen ei ole edennyt asuntojen heikon kysyntätilanteen takia

MITTARIT: ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Mittari	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kiertotalousyritysten toimipaikkojen määrä	..	..	..	..	..	..	..	..	363	354
Tieliikenteen CO2-päästöt (kt CO2- ekv)	179,4	198,2	182,7	187,1	179,7	169,0	161,1	157,2	161,4 ¹⁾	..
Paikallisliikenteen matkustajamäärä (1 000 matkustajaa)	4 909	5 660	6 196	6 448	7 358	5 200	5 906	7 300	8 500	9 100
Kestävien liikennemuotojen osuus matkoista (%)	..	..	..	45	45	45	..	..	..	..
Luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin omistamasta metsämaasta (ha / %)	..	..	..	.. / 5,7	.. / 5,7	.. / 5,7	755/ 7,0	755/ 7,0	755/ 7,0	755/ 7,0
Vanhojen metsien osuus (%)	..	..	..	..	..	..	17	..	..	..
Lehtipuuston osuus (%)	..	..	..	..	..	..	22	..	..	..
Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä (t CO2-ekv/asukas)	6,2	6,3	5,7	6,1	5,7	5,3	5,2	5,0	4,5	3,1 ³⁾
Lähiruuan osuus elintarvikehankinnoista (eur) kaupungin ruokapalveluissa (%)	..	..	..	..	3,90	5,17	4,50	6,10	8,0	7
Kasviproteiinien osuus (%:a kg)	..	..	..	16	13	12	18,5	19	33	20 ²⁾
Syntyneen ruokahävikin määrä (kg / eur)	..	..	..	..	22602/ 79107	21148/ 71408	..	173329/ 606653	173538/ 607170	146854/ 531833
Sähkön / lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh/r-m3)	..	..	..	16 / 35	17 / 32	14 / 27	14 / 29	16 / 33	15 / 32	14 / 31
Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	..	55	61	..	68	63	75	73	75	83

1) Ennakkotieto, joka perustuu muutoksiin liikennepolttoainejalkeluvolvoitteessa

2) Vuoden 2024 osuus laskettu pääraaka-aineena käytetyistä proteiinin lähteistä. Aiemmat luvut laskettu ruokalistan tarvelaskennan kautta.

3) Ennakkotieto

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

EDENNYT SUUNNITELLUSTI TAI VALMIS	
Kriittinen menestystekijä	Keskeiset toteutetut toimenpiteet 2022–2024 (2025)
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	- Toteutettu kaupungin palveluiden digitasomittaus v. 2021–2024. v. 2024 palveluista 35 % oli tavoitetasolla. Jonkin asteinen digitoteutus oli n. 73 %:ssa kartoitetuista palveluista. - Uusi asiakaspalautteen käsittelyjärjestelmä Louhi-palaute on otettu käyttöön 2024 kaupungin verkkosivuilla osoitteessa https://kuopio.fi/palaute. Vuonna 2024 kuntalais- ja asiakaspalautteita tuli 5 271 kpl. - Kuopio palkittiin Euroopan neuvoston European Label of Governance Excellence (ELOGE) - hyvän hallinnon laatuarvioinnissa. - Toteutettu kaksi asukkaille avointa kaupunginhallituksen kokousta ja keskustelutilaisuutta. - Uusi Kuopion kaupungin päätösten vaikutusten ennakoarvointiohjeistus on otettu käyttöön kaupunginhallituksen päätöksellä (21.10.2024 § 293). Lapsivaikutusten ennakoarvointi on otettu käyttöön osana tätä.
4.2. Uudistuva johtaminen	- Otettu käyttöön lähtökysely. Vuonna 2024 vastaajista 79,2 % suositteli Kuopion kaupunkia työnantajana. - Kuopion työnantajavetoa on vahvistettu mm. ottamalla käyttöön anonyymirekrytointi, toteuttamalla monikanavaista rekrytointimarkkinointia ja kohdennettua harjoittelijamarkkinointia, toteuttamalla osaajavetoa ja yhteistyötä oppilaitosten kanssa koulutusten suunnittelussa ja harjoittelujen toteuttamisessa sekä kiinnittämällä huomiota työntekijöiden perehdytykseen. - Kuopio 2030 -strategian päivitys hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.5.2022, 103 §. - Toteutettu hallinto- ja tukipalvelujen (HALTUUN) organisointi. Viimeiset henkilöstösiirrot ovat toteutumassa vuoden 2025 toukokuussa. - Sisäistä valvontaa ja riskienhallinnan kaupunkitasoista koordinaatiota on kehitetty. - Toteutettu vaikuttamistoimielinten, kaupungin valtuuston ja hallituksen sekä lautakuntien arviointikyselyt alkusyksystä 2023. - Johtamisjärjestelmän arviointi toteutettiin v. 2024 ja johtamisjärjestelmän uudistaminen tapahtuu vuonna 2025 – alkuvuodesta 2026. - Esihenkilötyötä on edistetty mm. kehittämällä johtotiimien työskentelyä, järjestämällä esihenkilöseminaareja ja aamuihoja, järjestämällä verkostoitumista, koulutusta sekä valmennusta ja sparrauskeskusteluja johtamis- ja esimiestaitojen kehittämiseksi. - Osallistuttu hyvinvointialueen valmisteluun.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	- Toteutettu työhyvinvointikyselyjä säännöllisin välein. - Selvitetty monipaikkatyön vaikutuksia hyvinvointiin, yhteisöllisyyteen ja toimintaan työssä (HYMY-kysely) yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa. - Henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on päivitetty. - Työkyvyn tuen toimintamalli on päivitetty. - Harkinnanvaraisten virka- ja työlomien myöntämisen ohje on päivitetty. - Käytössä olevat HR-järjestelmät; Wpro, Intro ja Aino, tuottavat reaaliaikaista tietoa työhyvinvoinnin johtamiseen. - Henkilöstön osallisuutta työyhteisön kehittämiseen edistetty ottamalla käyttöön digitaalinen aloite- ja ideointialusta Ideapulputamo. - Toteutettu henkilöstölle ideointikampanjoita, mm. energiansäästöstä ja talouden tasapainotuksesta.
4.4. Kestävä talous	- Inspiran tekemä Kuopion kaupungin talouden tilannekuva ja vahvistavat toimenpiteet -raportti valmistui 8.5.2023. - Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.5.2024, § 24 talouden tasapainotusohjelman vuosille 2024–2027. - Tehostettu konserniohjausta. Konserniohjauspäällikkö aloitti tehtävässä 01/2023. Konserniohjeen päivitys on tehty (kv 16.12.2024, § 98). - Omistajapoliittiset linjaukset on valmisteltu ja hyväksytty (kv 16.12.2024, § 97). - Tilojen kunnossapitotoimet kohdennettu kaupungin palvelutuotannolle tärkeisiin toimitiloihin. Vajaakäyttöisille tai palvelutuotannosta vapautuneille tiloille on laadittu aikataulutettu toimenpidesuunnitelma.

EDENNYT HITAASTI TAI OSITTAIN	
Kriittinen menestystekijä	Keskeiset toteutetut toimenpiteet 2022–2024 (2025)
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutuksia on arvioitu osana vaikutusten arviointia, mutta laajempia lapsivaikutusten arviointeja ei ole toteutettu.
4.2. Uudistuva johtaminen	- Pätevän henkilöstön ja sijaisten saatavuudessa on ollut haasteita vaihdellen vastuualueittain. - Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on toteutunut vaihtelevasti eri palveluissa.
4.4. Kestävä talous	- Talouden tulos oli alijäämäinen v. 2024. - Palveluverkon optimointi ei ole edennyt suunnitellusti. Palveluverkkoselvitystyö on käynnistetty 2024. Selvityksen toteutti FCG ja tavoitteena on kehittää ja optimoida Kuopion kaupungin sekä seudun muiden kuntien raja-alueiden kasvatus-, opetus- ja vapaa-ajan palveluverkkoa.

MITTARIT: UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Mittari	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Palvelujen digitalisaatioaste (%), tavoitetaso $\geq 1,0$	..	..	..	..	..	14 ¹⁾	19	23	29	35
Kuntalais- ja asiakaspalautteet (kpl)	2 671	3 211	3 970	3 961	3 049	4 333	6 641	6 522	5 539	5 271
Kuntalaisaloitteet (kpl)	43	17	18	35	34	48	37	34	35	24
Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä (kpl)	..	..	..	..	..	..	..	..	0	0
Hakijoiden määrä per avoin työpaikka	13,7	10,9	7,4	9,0	8,0	6,3	5,3	4,7	10,0	12,5
Työnantajan suosittelemiseksi	..	..	..	..	..	..	69,4	67,3	68,0	79,2
Koulutuspäivät / htv	..	2,9	2,7	2,4	2,6	1,6	1,7	1,7	2,5	1,8
Työkierrossa henkilöitä	..	252	283	343	339	332	329	334	177	152
Sisäisesti täytetyt avoimet työpaikat	..	118	87	108	108	121	109	229	111	33
Henkilöstön sairauspoissaolot (pv/htv) ²⁾	16,2	17,0	17,2	17,4	17,1	17,1	18,1	21,0	17,9	16,0
Henkilöstön kehittämisaloitteet (kpl)	60	59	16	23	28	40	10	21	49	40
Etätyötä tehneet henkilöt	..	..	..	..	478	2 248	1 608	1 473	850	799
Etätyöpäivät	..	..	..	..	7 053	107 944	88 575	79 859	50 557	54 205
Vuosikate/poistot (%)	72,8	86,3	119	65,6	30,2	119,6	125,3	90,9	104,2	88,1
Investointien tulo-rahoitus (%)	79,4	78,4	102,4	37,2	13,6	72,7	77,0	43,4	62,3	69,8
Lainamäärä (eur/asukas) ³⁾	2 802	2 884	2 790	2 891	4 090	4 687	4 277	4 341	4 374	4 755
Konsernitulos (milj. eur)	7,9	23,9	32,8	9,9	-1,6	45,7	47,1	27,6	30,6	22,9
Konsernilainojen määrä (eur/asukas)	8 103	8 022	8 013	8 053	9 013	9 715	9 285	9 887	7 450	8 056

¹⁾ Sisältää vain yrityksille tai yhteisöille suunnatut palvelut.

²⁾ Vuosien 2015–2022 luvut sisältävät hyvinvointialueelle siirtyneen henkilöstön sairauspoissaolot.

³⁾ Lainamäärä (eur/asukas) -luvut eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2014–2018 ja 2019–2024 välillä konsernitiilin esittämistavasta johtuen. Konsernitiilin saldo otettu huomioon vuodesta 2019 alkaen.

STRATEGIAN LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

EDENNYT SUUNNITELLUSTI TAI VALMIS	
Teema	Keskeiset toteutetut toimenpiteet 2022–2024 (2025)
Digitalisaatio	- Vahvistettiin digitalisaation osaamiskyvyyttä vuoden 2022 lopussa päättyneen kolmevuotisella Ihmiskeskeinen digitaalinen kunta (IDK) -hankkeella. Toteutettiin yhteensä 1476 henkilökoulutuspäivää, joissa oli 719 osallistujaa. Järjestettiin yhteensä 213 tapahtumaa ja tilaisuutta. - Toteutettiin kaupungin palveluiden digikartoitus vuosina 2021–2024. v. 2024 palveluista 35 % oli tavoitetasolla. Kartoitus toimii pohjana palvelujen digikehityksessä. - Toteutettiin Kuopion kaupungin digitalisaation tiekartta. Luotiin dataohjelma, jolla tuetaan kaupunkistrategian mukaista digitalisaation edistämistä, digitiekartan toimeenpanoa sekä tiedolla johtamista. - Edistettiin tekoälyn hyödyntämistä, datan hallinnan kehittämistä, reaaliaikaista raportointia, tiedolla johtamisen käytäntöjen jäsentymistä sekä tiedon avaamista ja hyödyntämistä. - Edistettiin digitalisaatiota tuomalla aktiivisesti esiin teknisiä apuvälineitä toimintaprosessien kehittämisen tueksi. - Tiedonhallintalain muutosvaikutusten arviointia viety käytäntöön osana muita arviointeja (muutosvaikutusten arviointi osana päätösten ennakkovaikutusten arviointia). Perehdytty palvelualueita Tiedonhallintalain mukaiseen muutosvaikutusten arviointimenettelyyn. - Kehitettiin kyberturvallisuutta ja testattiin uusien tietoturva parantavien työkalujen ominaisuuksia. - Uusia tietoturvaohjeistuksia on laadittu/päivitetty. Henkilöstöä on veloitettu suorittamaan tietoturva- ja tietosuojakoulutukset vuosittain.
Kumppanuus	- Kuopiolaisien järjestöjen ja yhdistysten kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä kaupungin eri palveluissa. Kaupungin avustusten piirissä oli v. 2024 yli 300 järjestötoimijaa. - Oppilaitos- ja t&k&i-toimijoiden kumppanuuksia edistettiin hanketoiminnan kautta, mm. innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus. - Seutu- ja kuntayhteistyötä tehostettiin mm. MAL-yhteistyön, työllisyysalueyhteistyön, vetovoimatyön, palveluverkostotyön sekä hankeyhteistyön kautta. Tiivistetty yhteistyötä ja edunvalvontaa Jyväskylän ja Lahden kaupunkien kanssa.
Kansainvälisyys	- Vuonna 2024 ulkomaalaisia asukkaita oli 4,8 %:a (5 980 hlöä) kuopiolaisista. - Ulkomaalaisten opiskelijoiden vetovoima on kehittynyt myönteisesti. Ulkomaalaisia, tutkintotavoitteisia opiskelijoita oli vuonna 2023: ammatillisessa koulutuksessa 731, amk-koulutuksessa 508 ja yliopistokoulutuksessa 399. - Toteutettu Pohjois-Savon osaaajavetovoima (ESR+) -hanketta ja kv-osaaajien ja -opiskelijoiden pitovoimaa edistävää International House Kuopio -konseptia. Osallistuttu TalentHub Eastern Finland (ESR+) -hankkeeseen. - Käynnistetty One Health 4 Cities (ONCE) -hanke (URBACT) kansainvälisten kumppanien sekä Lahden kaupungin kanssa. - Lisättiin substanssiyhteistyötä ja asiantuntijoiden tiedonvaihtoa (mm. kestävä kehitys, siviilivalmius ja turvallisuus sekä monikulttuurisuus) pohjoismaisten ystävyyskaupunkien Jönköpingin, Bodø'n ja Svendborgin kanssa. - Yhteistyötä Minneapolisin kaupungin kanssa on viety strategisempaan ja konkreettisempaan suuntaan.

EDENNYT HITAASTI TAI OSITTAIN	
Kriittinen menestystekijä	Keskeiset toteutetut toimenpiteet 2022–2024 (2025)
Kansainvälisyys	- Yritysten kansainvälisen liiketoiminnan edistäminen on toteutunut hitaasti. Osallistuttu ProArgia Itä-Suomi ry:n Agri-Food Network –hankkeen (EAKR) rahoittamiseen. Hankkeen tavoitteena on ollut ruokatuotantoketjun yritysten kansainvälistyminen. - Kansainvälisten verkostojen yhteistyön edistäminen kumppanuuden tasolle ei ole toteutunut.
Kumppanuus	- Yrityskumppanuuksien edistäminen on edennyt hitaasti. Perustettu Pohjois-Savon Matkailu Oy vuonna 2023. - Hyvinvointialuekumppanuuden edistäminen on edennyt hitaasti.

